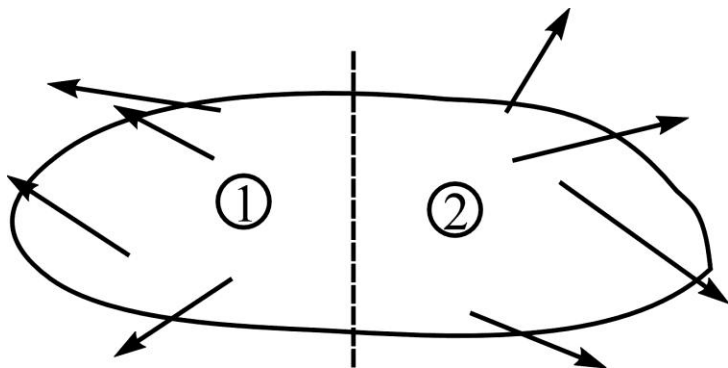

10. Totalni napon u tački preseka. Normalni i tangencijalni napon.

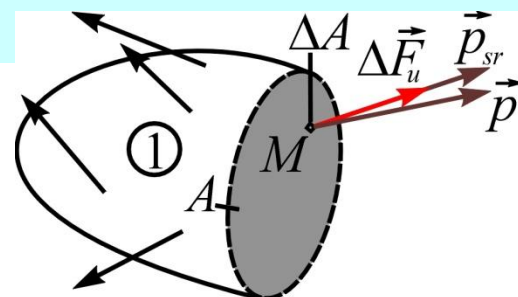
Zamislamo da je opterećeno elastično telo nekom proizvoljnom ravni presečeno na dva dela.

Odbačeni desni deo tela 2, na posmatrani levi 1, na svakoj elementarnoj površini preseka ΔA , dejstvuje elementarnom unutrašnjom silom $\Delta \vec{F}_u$.

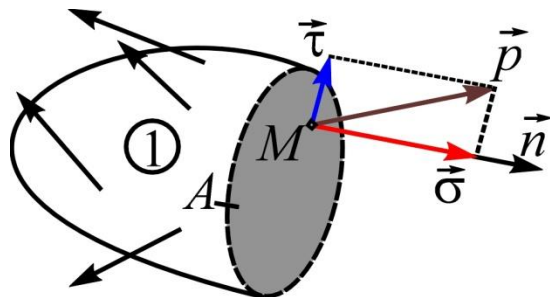
Srednji napon na toj elementarnoj površini je količnik $\Delta \vec{F}_u$ i ΔA :

$$\vec{p}_{sr} = \frac{\Delta \vec{F}_u}{\Delta A}.$$

Kada elementarna površina teži nuli srednji napon teži totalnom naponu \vec{p} u tački M preseka:

$$\vec{p} = \lim_{\Delta A \rightarrow 0} \vec{p}_{sr} = \lim_{\Delta A \rightarrow 0} \frac{\Delta \vec{F}_u}{\Delta A} = \frac{d\vec{F}_u}{dA}.$$

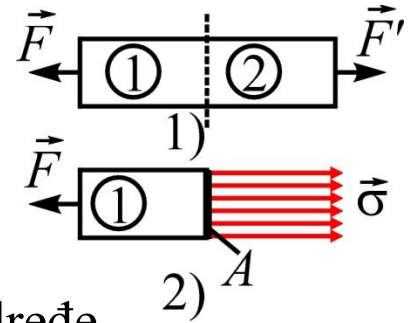
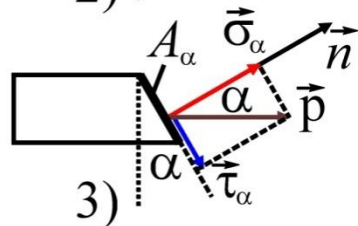
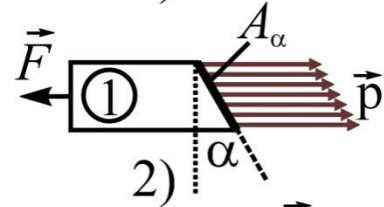
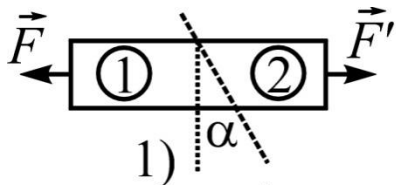

Komponenta totalnog napona u pravcu normale na presek \vec{n} predstavlja normalni napon $\vec{\sigma}$, dok komponenta koja leži u ravni preseka predstavlja tangencijalni napon $\vec{\tau}$.

Kroz svaku tačku može se povući beskonačno mnogo ravni. Za svaku ravan totalni napon, a time i normalni i tangencijalni, imaće drugačije vrednosti. Skup napona za sve preseke koji prolaze kroz tačku karakteriše stanje napona u tački.

11. Naponi u kosom preseku aksijalno opterećenog štapa. Morov krug napona za ovaj slučaj.

Presecanjem zategnutog štapa ravni koja je upravna na osu štapa, površina poprečnog preseka je A a napon je $\sigma = \frac{F}{A}$.

Presecanjem istog štapa kosom ravni, određenoj uglom α , površina poprečnog preseka je $A_\alpha = \frac{A}{\cos \alpha}$, a totalni napon (dobijen iz uslova ravnote):

$$\sum Z_i = -F + p \cdot A_\alpha = 0 \Rightarrow p = \frac{F}{A_\alpha} = \frac{F \cos \alpha}{A} = \sigma \cos \alpha.$$

Projekcije totalnog napona daju normalni i tangencijalni napon u kosom preseku u zavisnosti od ugla α :

$$\sigma_\alpha = p \cos \alpha = \sigma \cos^2 \alpha = \frac{\sigma}{2} (1 + \cos 2\alpha) = \frac{\sigma}{2} + \frac{\sigma}{2} \cos 2\alpha,$$

$$\tau_\alpha = p \sin \alpha = \sigma \cos \alpha \sin \alpha = \frac{\sigma}{2} \sin 2\alpha.$$

Dobijeni izrazi lako daju:

$$\sigma_\alpha = \sigma, \tau_\alpha = 0 \quad \text{za} \quad \alpha = 0. \quad \sigma_\alpha = 0, \tau_\alpha = 0 \quad \text{za} \quad \alpha = \frac{\pi}{2}.$$

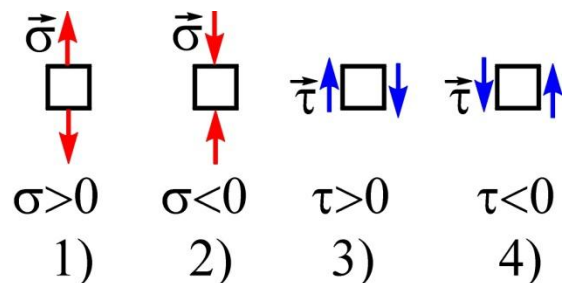
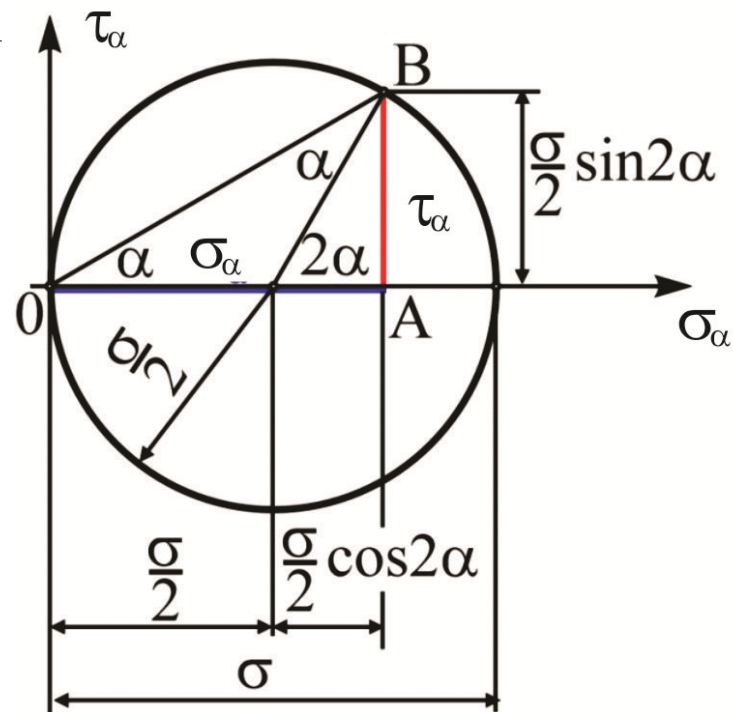
$$\tau_\alpha = \tau_{\max} \quad \text{za} \quad \sin 2\alpha = 1 \Rightarrow 2\alpha = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{4}.$$

Eliminacijom ugla α iz dobijenih izraza $\sigma_\alpha(\alpha)$ i $\tau_\alpha(\alpha)$, dobiće se Morov krug napona u koordinatnom sistemu $\tau_\alpha\sigma_\alpha$:

$$\sigma_\alpha - \frac{\sigma}{2} = \frac{\sigma}{2} \cos 2\alpha, \quad \tau_\alpha = \frac{\sigma}{2} \sin 2\alpha \Rightarrow$$

$$\left(\sigma_\alpha - \frac{\sigma}{2}\right)^2 + (\tau_\alpha)^2 = \left(\frac{\sigma}{2}\right)^2 (\cos^2 2\alpha + \sin^2 2\alpha)$$

$$\Rightarrow \left(\sigma_\alpha - \frac{\sigma}{2}\right)^2 + (\tau_\alpha)^2 = \left(\frac{\sigma}{2}\right)^2.$$

Kao što normalni naponi mogu biti, kako pozitivni (Sl.1), tako i negativni (Sl.2), konvencija o predznaku tangencijalnih napona prikazana je na Sl.3 i Sl.4.

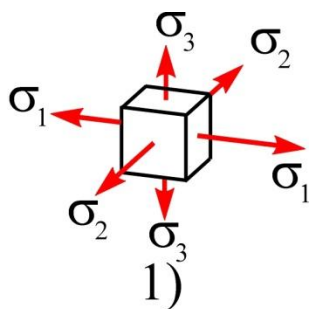
Odredimo sada vrednost tangencijalnog napona za ugao $\alpha + \pi/2$ na osnovu dobijenog izraza za $\tau_\alpha(\alpha)$:

$$\tau_\alpha = \frac{\sigma}{2} \sin 2\alpha \Rightarrow \tau_{\alpha + \frac{\pi}{2}} = \frac{\sigma}{2} \sin(2\alpha + \pi) = -\frac{\sigma}{2} \sin 2\alpha = -\tau_\alpha.$$

12. Pojam o glavnim naponima

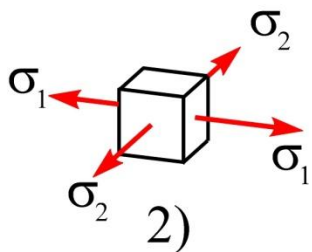
Površine u kojima tangencijalnih napona nema su glavne površine a normalni naponi koji dejstvuju u tim površinama su glavni naponi.

U teoriji elastičnosti se dokazuje da kroz svaku tačku napregnutog tela mogu da se postave tri međusobno upravne glavne površine. U jednoj od njih dejstvovaće maksimalni glavni napon σ_1 , u drugoj σ_2 , a u trećoj minimalni glavni napon σ_3 .

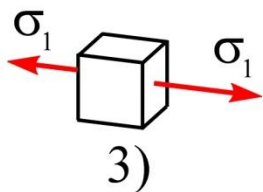

U zavisnosti od toga da li se u tački napregnutog tela pojavljuje jedan, dva ili sva tri glavna napona razlikujemo tri vrste naponskog stanja tela:

-prostorno stanje napona (SI.1), gde je $\sigma_i \neq 0, i = 1, 2, 3$.

-ravno stanje napona (SI.2), gde je $\sigma_1 \neq 0, \sigma_2 \neq 0, \sigma_3 = 0$.

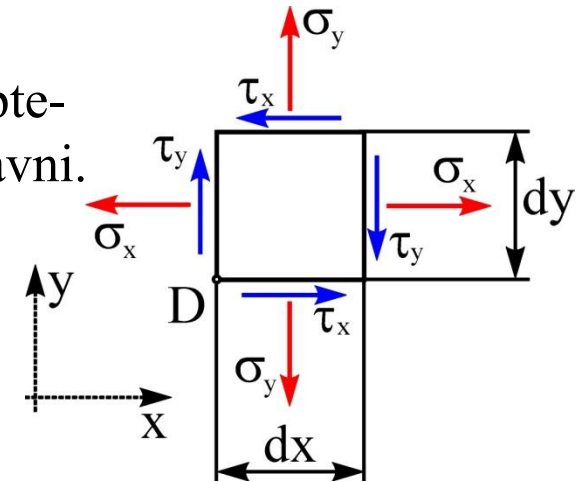
-linearno stanje napona (SI.3), gde je $\sigma_1 \neq 0, \sigma_2 = 0, \sigma_3 = 0$.

13. Ravno stanje napona.

U ravnom stanju napona se nalazi tanka ravna ploča opterećena po konturi opterećenjem koje leži u istoj ravni.

Teorema o uzajamnosti tangencijalnih napona.

Prikazani pravougaoni elementarni deo je debljine b i sile koje na njega dejstvuju dobijaju se množenjem napona i odgovarajućih površina.

Momentni uslov ravnože za prikazan elementarni deo daje:

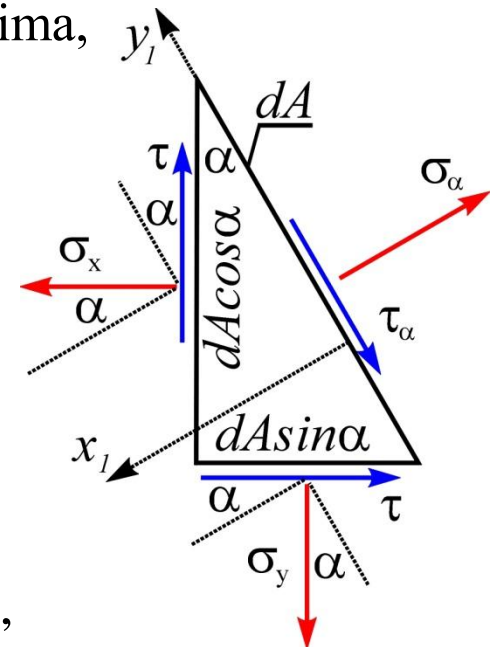
$$\sum M_{Di} = 0 \Rightarrow -\tau_y \cdot dy \cdot b \cdot dx + \tau_x \cdot dx \cdot b \cdot dy = 0 \Rightarrow \tau_x = \tau_y \Rightarrow \tau_x = \tau_y = \tau.$$

Tangencijalni naponi u dvema, međusobno upravnim ravnima, imaju iste vrednosti ali suprotne smerove.

Naponi u proizvoljnoj tački za ravan određenu proizvoljnim uglom α ($\sigma_\alpha, \tau_\alpha$).

Uslovi ravnože za prikazan elementarni deo daju:

$$\begin{aligned} \sum X_{li} = 0 &\Rightarrow -\sigma_\alpha \cdot dA + \sigma_x \cdot dA \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_y \cdot dA \cdot \sin^2 \alpha - \\ &- \tau \cdot dA \cdot \cos \alpha \cdot \sin \alpha - \tau \cdot dA \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha = 0 \\ &\Rightarrow \sigma_\alpha = \sigma_x \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_y \cdot \sin^2 \alpha - \tau \cdot \sin 2\alpha, \end{aligned}$$

$$\sum Y_{li} = 0 \Rightarrow -\tau_\alpha \cdot dA + \sigma_x \cdot dA \cdot \cos \alpha \cdot \sin \alpha -$$

$$-\sigma_y \cdot dA \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha + \tau \cdot dA \cdot \cos^2 \alpha - \tau \cdot dA \cdot \sin^2 \alpha = 0$$

$$\Rightarrow \tau_\alpha = \frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \cdot \sin 2\alpha + \tau \cdot \cos 2\alpha$$

14. Glavni naponi pri ravnom stanju napona. Određivanje ravni u kojima se oni javljaju.

Glavne napone ćemo dobiti traženjem minimuma i maksimuma funkcije $\sigma_\alpha(\alpha) = \sigma_x \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_y \cdot \sin^2 \alpha - \tau \cdot \sin 2\alpha$.

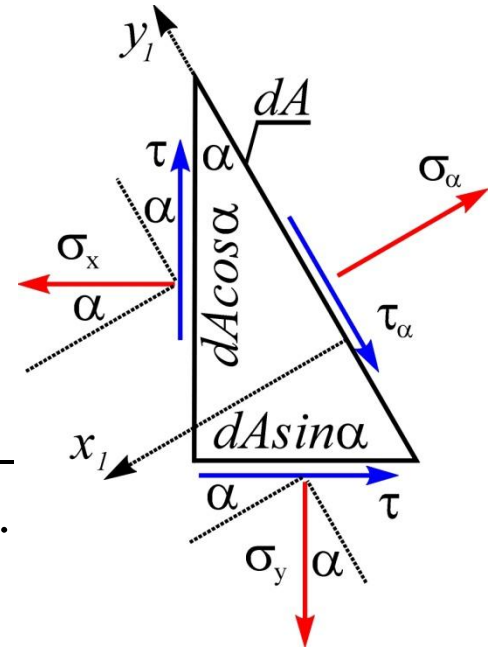
Za tražena rešenja prvi izvod mora biti jednak nuli:

$$\left. \frac{d\sigma_\alpha}{d\alpha} \right|_{\alpha=\alpha_{1/2}} = (\sigma_\alpha)' \Big|_{\alpha=\alpha_{1/2}} = 0,$$

$$\frac{d\sigma_\alpha}{d\alpha} = (\sigma_\alpha)' = -\sigma_x \cdot 2 \cdot \cos \alpha \cdot \sin \alpha + \sigma_y \cdot 2 \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha - 2\tau \cdot \cos 2\alpha$$

$$\frac{d\sigma_\alpha}{d\alpha} = (\sigma_\alpha)' = -(\sigma_x - \sigma_y) \cdot \sin 2\alpha - 2\tau \cdot \cos 2\alpha$$

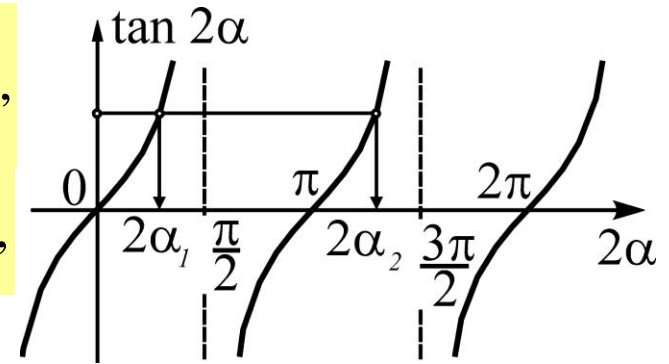
$$\left. \frac{d\sigma_\alpha}{d\alpha} \right|_{\alpha=\alpha_{1/2}} = -(\sigma_x - \sigma_y) \cdot \sin 2\alpha_{1/2} - 2\tau \cdot \cos 2\alpha_{1/2} = 0 \Rightarrow \tan 2\alpha_{1/2} = -\frac{2\tau}{\sigma_x - \sigma_y}$$

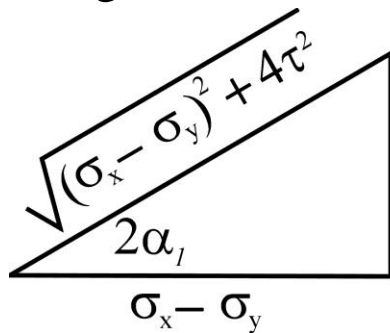
$$\tan 2\alpha_{1/2} = -\frac{2\tau}{\sigma_x - \sigma_y} \Rightarrow 2\alpha_1 = \arctan\left(-\frac{2\tau}{\sigma_x - \sigma_y}\right),$$

$$\tan 2\alpha_2 = \tan 2\alpha_1 \Rightarrow 2\alpha_2 = 2\alpha_1 + \pi \Rightarrow \alpha_2 = \alpha_1 + \frac{\pi}{2},$$

Dobijeni izrazi definišu ravni u kojima se javljaju glavni naponi.

Za oadređivanje sinusa i kosinusa od $2\alpha_{1/2}$ iskoristimo i zamišljeni pravougli trougao sa slike:

$$\cos 2\alpha_1 = \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}}, \quad \sin 2\alpha_1 = -\frac{2\tau}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}},$$

$$\cos 2\alpha_2 = -\frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}}, \quad \sin 2\alpha_2 = \frac{2\tau}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}}.$$

Za određivanje kvadrata sinusa i kosinusa preko kosinusa dvostrukog ugla iskoristimo matematičke formule:

$$\sin^2 \alpha_1 = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha_1) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right),$$

$$\sin^2 \alpha_2 = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha_2) = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right),$$

$$\cos^2 \alpha_1 = \frac{1}{2}(1 + \cos 2\alpha_1) = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right),$$

$$\cos^2 \alpha_2 = \frac{1}{2}(1 + \cos 2\alpha_2) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right).$$

Prvi glavni napon će se dobiti uvrštavanjem α_1 u izraz za $\sigma_\alpha(\alpha)$: $\sigma_\alpha|_{\alpha=\alpha_1} = \sigma_1 \Rightarrow$

$$\sigma_1 = \frac{\sigma_x}{2} \left(1 + \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right) + \frac{\sigma_y}{2} \left(1 - \frac{\sigma_x - \sigma_y}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} \right) + \frac{\tau \cdot 2\tau}{\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}}$$

$$\Rightarrow \sigma_1 = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} + \frac{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}{2\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} + \frac{1}{2} \sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}.$$

Istom procedurom, drugi glavni napon se dobija uvrštavanjem α_2 , u izraz $\sigma_\alpha(\alpha)$:

$$\sigma_\alpha|_{\alpha=\alpha_2} = \sigma_2 = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} - \frac{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}{2\sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} - \frac{1}{2} \sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}.$$

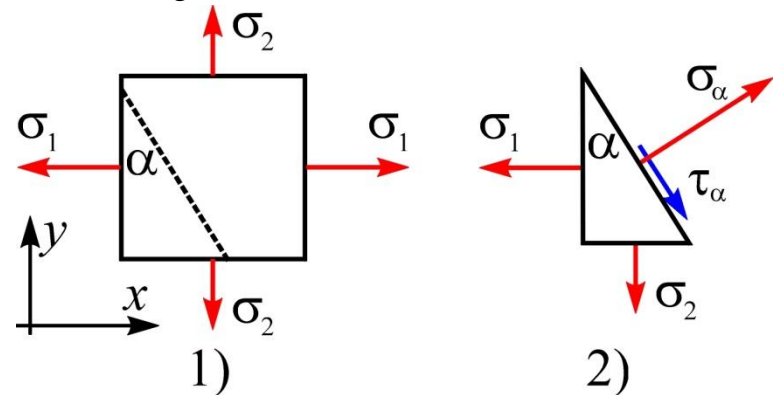
Dakle, glavne napone određuju formule: $\sigma_{1/2} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} \pm \frac{1}{2} \sqrt{(\sigma_x - \sigma_y)^2 + 4\tau^2}.$

15. Za ravnu ploču izloženu, po stranama, dejstvu glavnih napona, odrediti normalni i tangencijalni napon za ma koju ravan i nacrtati Morov krug napona.

Dobijene formule:

$$\sigma_{\alpha} = \sigma_x \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_y \cdot \sin^2 \alpha - \tau \cdot \sin 2\alpha,$$

$$\tau_{\alpha} = \frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \cdot \sin 2\alpha + \tau \cdot \cos 2\alpha,$$

izvedene u opštem slučaju, za $\sigma_x = \sigma_1$, $\sigma_y = \sigma_2$ i $\tau = 0$, daju:

$$\sigma_{\alpha} = \sigma_1 \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_2 \cdot \sin^2 \alpha,$$

$$\tau_{\alpha} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} \cdot \sin 2\alpha \dots (1)$$

$$\Rightarrow \tau_{\max} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2}$$

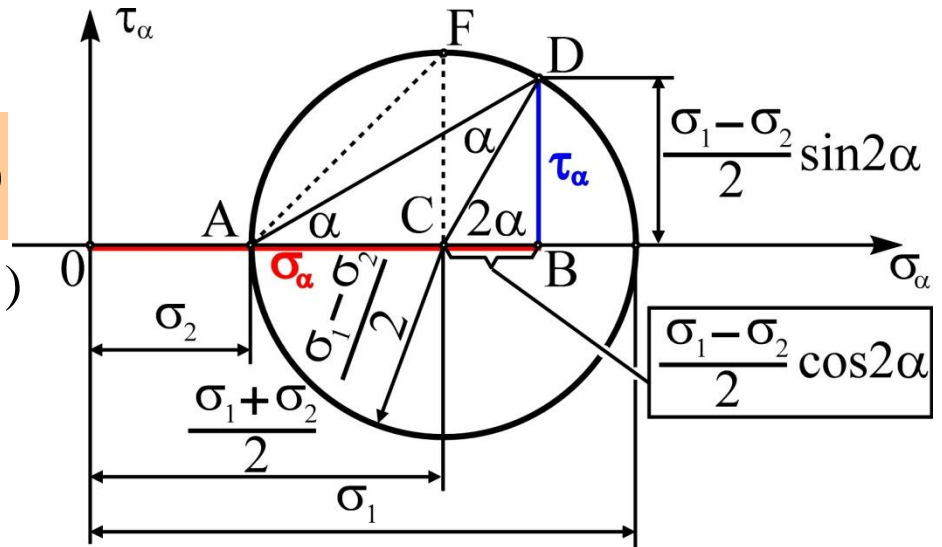
⇓

$$\sigma_{\alpha} = \frac{\sigma_1}{2} (1 + \cos 2\alpha) + \frac{\sigma_2}{2} (1 - \cos 2\alpha)$$

$$\Rightarrow \sigma_{\alpha} - \frac{\sigma_1 + \sigma_2}{2} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} \cos 2\alpha \dots (2)$$

Kvadriranjem pa sabiranjem izraza (1) i (2), dobija se Morov krug napona:

$$\left(\sigma_{\alpha} - \frac{\sigma_1 + \sigma_2}{2} \right)^2 + \tau_{\alpha}^2 = \left(\frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} \right)^2$$

16. Zapreminska dilatacija.

Zapremina elementarnog dela pre dejstva napona σ_x , σ_y i σ_z je $dV_0 = dx \cdot dy \cdot dz$, a nakon njihovog dejstva je $dV = (dx + \Delta dx) \cdot (dy + \Delta dy) \cdot (dz + \Delta dz)$.

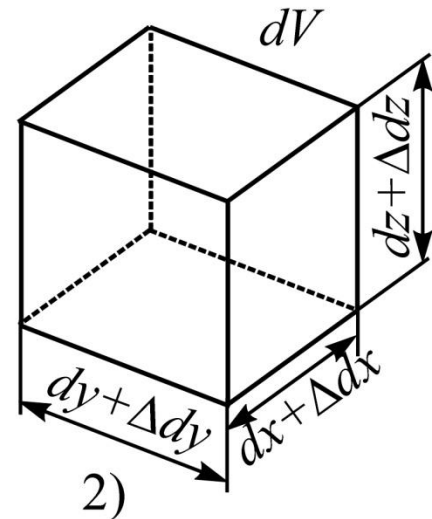
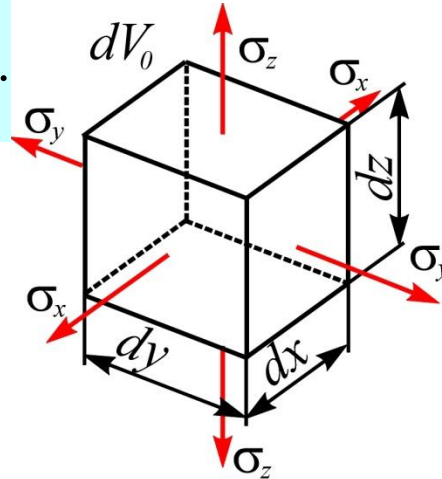
Zapreminska dilatacija: $\varepsilon_v = \frac{dV - dV_0}{dV_0}$.

$$\varepsilon_v = \frac{dV}{dV_0} - \frac{dV_0}{dV_0} \Rightarrow$$

$$\varepsilon_v = \frac{dx + \Delta dx}{dx} \cdot \frac{dy + \Delta dy}{dy} \cdot \frac{dz + \Delta dz}{dz} - 1$$

$$\varepsilon_v = (1 + \varepsilon_x) \cdot (1 + \varepsilon_y) \cdot (1 + \varepsilon_z) - 1 \Rightarrow$$

$$\varepsilon_v = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z + \varepsilon_x \varepsilon_y + \varepsilon_x \varepsilon_z + \varepsilon_y \varepsilon_z + \varepsilon_x \varepsilon_y \varepsilon_z \cdot 1)$$

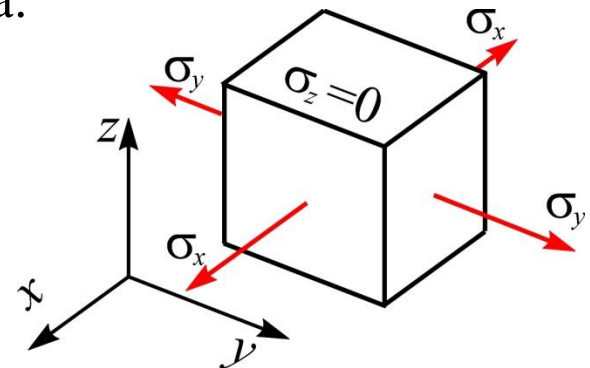
Zanemarujući male veličine drugog i viših redova dobijamo $\varepsilon_v = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z$.

17. Veza između normalnih napona i dilatacija pri ravnom stanju napona ($\sigma_z=0$).

Odredimo prvo dilatacije u sva tri pravca preko napona:

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} - \mu \frac{\sigma_y}{E} \Rightarrow \varepsilon_x = \frac{1}{E} (\sigma_x - \mu \sigma_y),$$

$$\varepsilon_y = \frac{\sigma_y}{E} - \mu \frac{\sigma_x}{E} \Rightarrow \varepsilon_y = \frac{1}{E} (\sigma_y - \mu \sigma_x),$$

$$\varepsilon_z = -\mu \frac{\sigma_x}{E} - \mu \frac{\sigma_y}{E} \Rightarrow \varepsilon_z = -\frac{\mu}{E} (\sigma_x + \sigma_y).$$

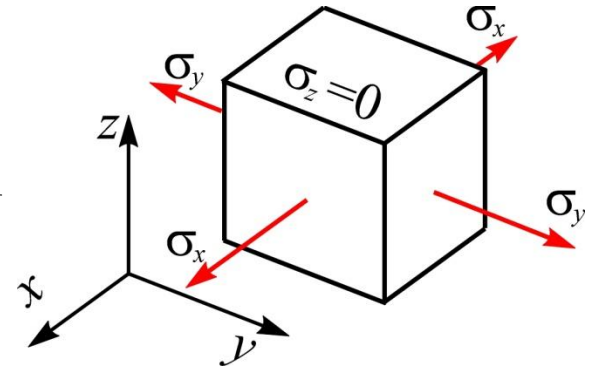
Rešavanjem prve dve jednačine po σ_x i σ_y dobiće se ti naponi preko dilatacija. Prvo ih svedemo na oblik:

$$\sigma_x - \mu\sigma_y = E\varepsilon_x \dots (1)$$

$$\sigma_y - \mu\sigma_x = E\varepsilon_y \dots (2)$$

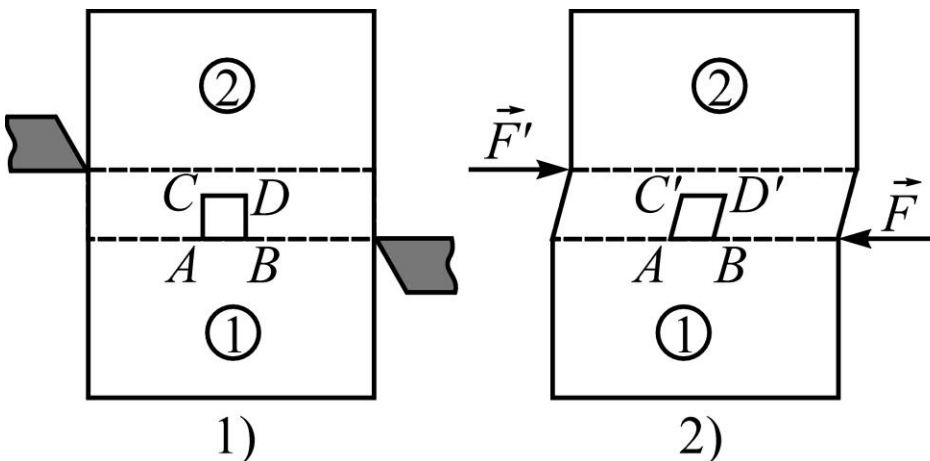
Zatim na način, niže naznačen, dobijamo tražene zavisnosti:

$$(1) + \mu \cdot (2) \Rightarrow \sigma_x = \frac{E}{1 - \mu^2} (\varepsilon_x + \mu\varepsilon_y), \quad \mu \cdot (1) + (2) \Rightarrow \sigma_y = \frac{E}{1 - \mu^2} (\varepsilon_y + \mu\varepsilon_x).$$

18. Deformacija i naponi pri čistom smicanju.

Deformacije pri smicanju: $\overline{CC'}$ je apsolutno klizanje. Relativno klizanje je

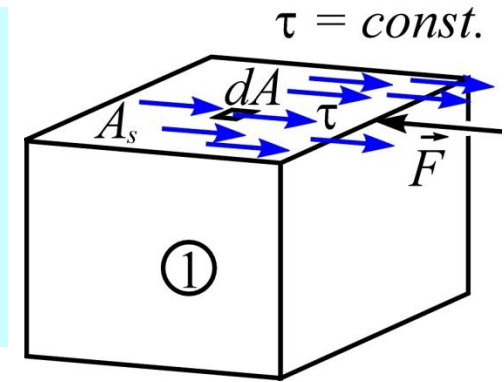

$$\frac{m}{h} = \tan \gamma \approx \gamma.$$

γ - ugao klizanja.

Znak približno (\approx) stoji zbog toga što ugao γ [rad] obično ima malu vrednost.

Naponi pri smicanju (tangencijalni, pošto leže u smicajnoj površini) u svakoj tački smicajne površine imaju konstantnu vrednost. Jednačina ravnoteže, unutrašnjih sila usled tangencijalnih napona i prikazane sile \vec{F} koja izaziva smicanje, daje:

$$\int_{(A_s)} \tau dA - F = 0 \Rightarrow \tau \int_{(A_s)} dA = F \Rightarrow \tau \cdot A_s = F \Rightarrow \tau = \frac{F}{A_s}$$

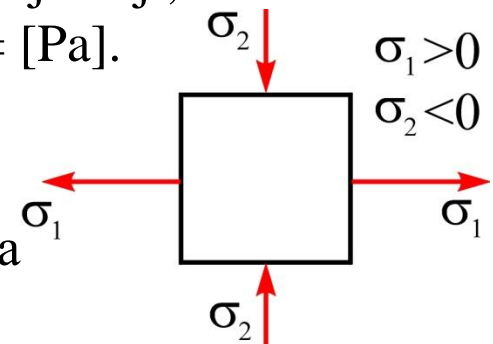
Intenzitet sile koja izaziva smicanje označavaćemo i sa F_s i nazivati smicajnom silom a smicajnu površinu ćemo označavati A_s .

Hukov zakon (što je osnovni zakon Otpornosti materijala), koji govori o proporcionalnosti između napona i deformacija, kod tangencijalnih napona ima oblik $\tau = G \cdot \gamma$,

gde koeficijent proporcionalnosti G nosi naziv modul klizanja koji, kao i modul elastičnosti E , ima dimenziju napona $[\text{N/m}^2] = [\text{Pa}]$.

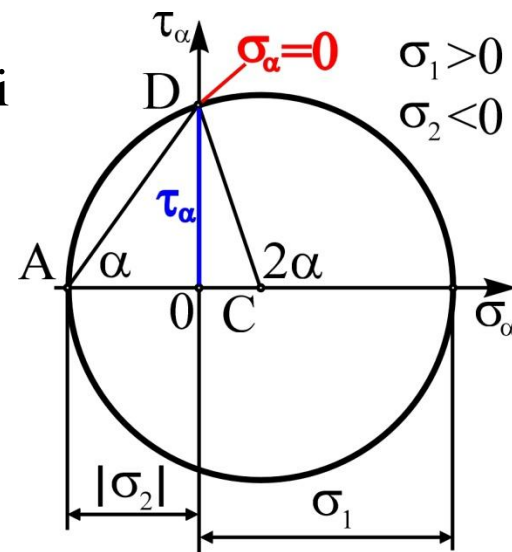
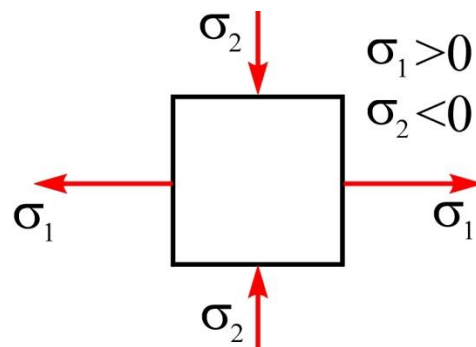
19. Kada pri ravnom stanju napona postoje ravni u kojima se javlja čisto smicanje.

Ravni preseka u kojima se javlja čisto smicanje su takve da u njima ima samo tangencijalnih napona, bez normalnih.

Takve ravni će postojati samo u slučaju prikazanom na slici, kada su glavni naponi σ_1 pozitivni a glavni naponi σ_2 negativni. To znači zatezanje u pravcu napona σ_1 a pritisak u pravcu napona σ_2 .

Iz Morovog kruga napona za takav slučaj jasno se vidi da tačka D Morovog kruga definiše takvu ravan (određuje odgovarajući ugao α).

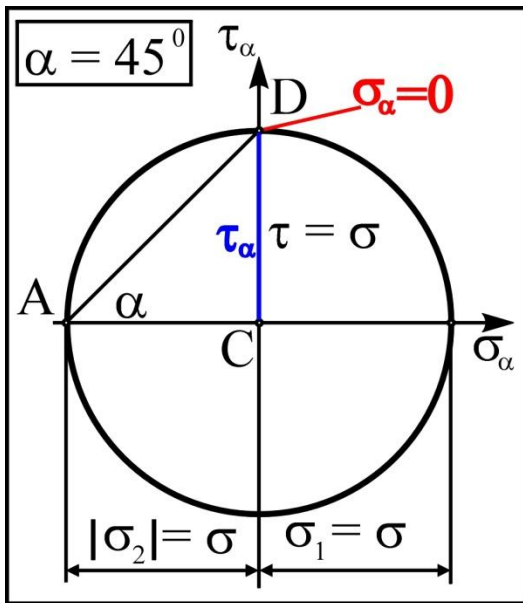
Odgovarajući ugao α bi se mogao dobiti rešavanjem po α jednačine $\sigma_\alpha = \sigma_1 \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_2 \cdot \sin^2 \alpha$ (odnosno, $2\sigma_\alpha - (\sigma_1 + \sigma_2) = (\sigma_1 - \sigma_2) \cos 2\alpha$), gde je $\sigma_\alpha = 0$.

20. Veza između modula elastičnosti i modula klizanja.

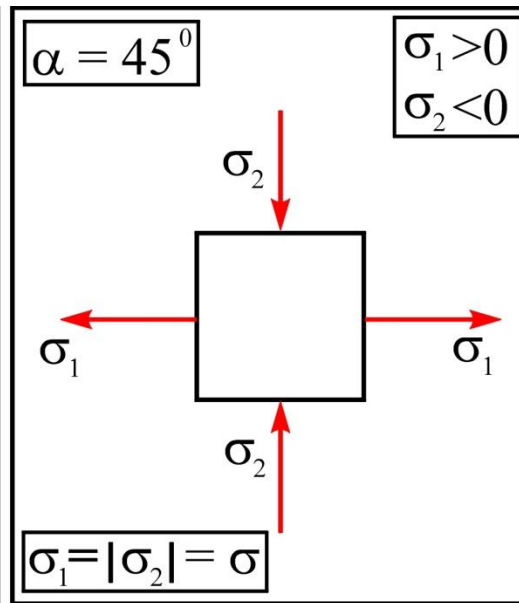
Za dobijanje ove veze iskoristimo činjenicu što se za $\sigma_1 = \sigma$ a $\sigma_2 = -\sigma$ dobija da je ravan u kojoj se ljavlja čisto smicanje određena uglom $\alpha = 45^\circ$ i što vrednost tangencijalnog napona $\tau_\alpha = \tau$ u toj ravni takođe iznosi σ .

Ove činjenice lako proizlaze iz poznatih formula:

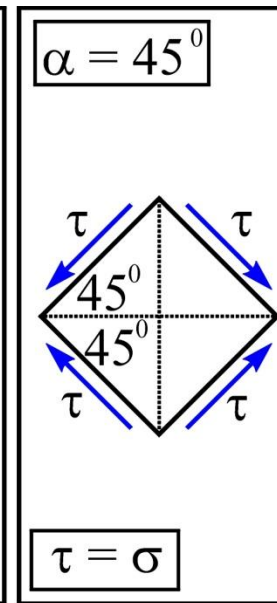
$$\sigma_\alpha = \sigma_1 \cdot \cos^2 \alpha + \sigma_2 \cdot \sin^2 \alpha, \quad \tau_\alpha = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} \cdot \sin 2\alpha.$$

1)

2)

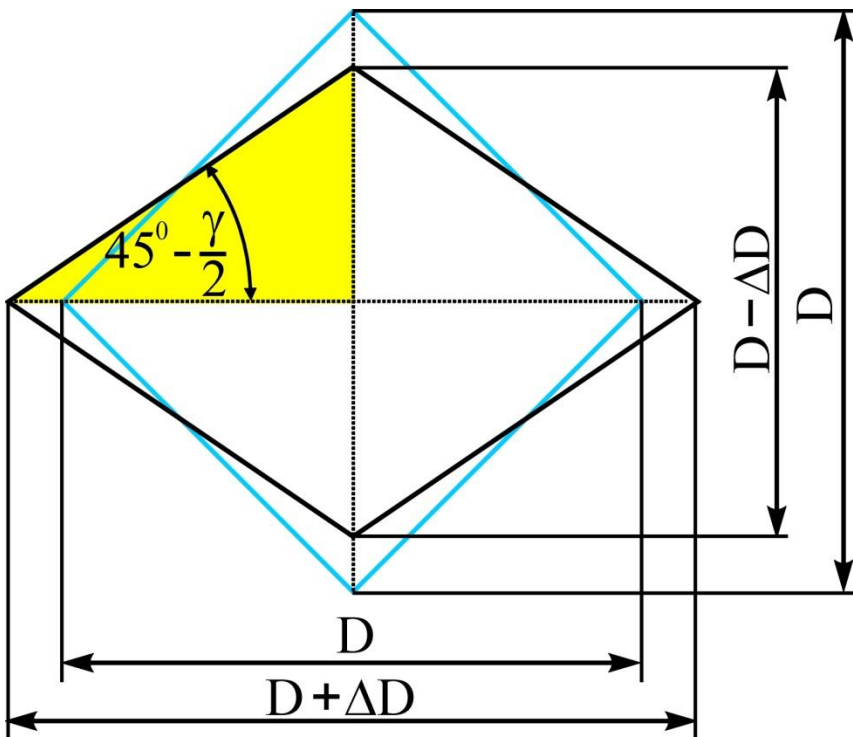
3)

Morov krug napona, glavni naponi i kvadratni element, u čijim ravnima imamo čisto smicanje, u opisanom slučaju, prikazani su na slikama 1), 2) i 3).

U ovakvom slučaju, dilatacije u horizontalnom x i vertikalnom y pravcu imaju istu brojnu vrednost ε ali suprotne predznake:

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma}{E} + \mu \frac{\sigma}{E} = +\frac{\sigma}{E}(1 + \mu) = \varepsilon, \quad \varepsilon_y = -\frac{\sigma}{E} - \mu \frac{\sigma}{E} = -\frac{\sigma}{E}(1 + \mu) = -\varepsilon.$$

Ovo znači da će se horizontalna dijagonala dužine D kvadratnog elementa (Sl.3) izdužiti za istu vrednost ΔD za koju će se vertikalna skratiti. Ugao kod levog temena tog kvadrata će se smanjiti u odnosu na 90° za ugao klizanja γ i iznosiće $90^\circ - \gamma$, a njegova polovina će biti $45^\circ - \gamma/2$.

Za prikazani pravougli trougao važi:

$$\tan\left(45^\circ - \frac{\gamma}{2}\right) = \frac{(D - \Delta D)/2}{(D + \Delta D)/2} \Rightarrow$$

$$\frac{\sin\left(45^\circ - \frac{\gamma}{2}\right)}{\cos\left(45^\circ - \frac{\gamma}{2}\right)} = \frac{\frac{D - \Delta D}{2}}{\frac{D + \Delta D}{2}} \Rightarrow$$

$$\frac{\sin 45^\circ \cos \frac{\gamma}{2} - \cos 45^\circ \sin \frac{\gamma}{2}}{\cos 45^\circ \cos \frac{\gamma}{2} + \sin 45^\circ \sin \frac{\gamma}{2}} = \frac{1 - \frac{\Delta D}{D}}{1 + \frac{\Delta D}{D}}$$

$$\Rightarrow \frac{1 - (\gamma/2)}{1 + (\gamma/2)} = \frac{1 - \varepsilon}{1 + \varepsilon} \quad \text{jer je: } \sin 45^\circ = \cos 45^\circ, \quad \sin \frac{\gamma}{2} \approx \frac{\gamma}{2}, \quad \cos \frac{\gamma}{2} \approx 1, \quad \frac{\Delta D}{D} = \varepsilon.$$

Iz prethodne jednačine se lako može dobiti da je $\gamma = 2\varepsilon$.

Uvrštavanjem u dobijenu jednakost $\gamma = \frac{\tau}{G} = \frac{\sigma}{G}$ i $\varepsilon = \frac{\sigma}{E}(1 + \mu)$ dobija se:

$$\frac{\sigma}{G} = 2 \frac{\sigma}{E}(1 + \mu) \Rightarrow G = \frac{E}{2(1 + \mu)}.$$